

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут інженерії,
виробництва та будівництва

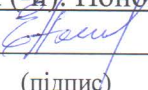
Кафедра архітектури та дизайну
СИЛАБУС
Теорія дизайну візуальних комунікацій
та методика викладання спецдисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

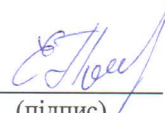
 Савченко О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 03 » 09 2024 р.

Розробник (-и): Пономаревська О.І., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри архітектури та дизайну (прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)
(підпис)

Силабус навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри архітектури та дизайну
(назва кафедри)

Протокол від «03» вересня 2024 р. №11
Узгоджено з гарантом освітньої програми:

(підпис)

Пономаревська О.І.
(прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	Другий (магістерський) рівень вищої освіти 1 курс 1 семестр Освітньо-професійна програма «Дизайн візуальних комунікацій»
Викладач (-и)	Пономаревська Олена Іванівна, доцент кафедри архітектури та дизайну, кандидат мистецтвознавства
Профайл викладача (-ів)	https://kpcb.stu.cn.ua/sost-kaf/ponomarevska-olena-ivanivna/
Контакти викладача	ponomarevska@stu.cn.ua +38(050)-298-90-47

2. Анотація курсу. Основним завданням дисципліни є вивчення теоретичного підґрунтя дизайну візуальних комунікацій, оволодіння теоретичними і методичними засадами викладання спеціальних дисциплін та інтегрованими підходами до фахової підготовки дизайнерів.

Реалізація основного завдання передбачає:

- розвиток здатності розуміти і використовувати основні види та концепції комунікації, визначати значення візуальної комунікації в суспільстві;
- опанування знаннями основних етапів еволюції візуальної мови, законами сприйняття та функціями візуальної мови дизайну;
- формування методологічного інструментарію для аналізу та оцінки ефективності візуальних текстів;
- оволодіння навичками візуальної мови дизайну, ефективного для визначеного типу комунікації та цільової аудиторії;
- оволодіння основними категоріями і поняттями педагогічних технологій викладання фахових дисциплін з дизайну, класичними та інноваційними методами та підходами в педагогічній діяльності;
- опанування теоретичними і методичними засадами інтегрованих підходів до фахової підготовки дизайнерів та планування власної науково-педагогічної діяльності;
- практичне підтвердження одержаних знань і вмінь у вигляді виконання графічного завдання: соціальна реклама актуальних проблем сьогодення;
- практичне підтвердження одержаних знань і вмінь у вигляді конспекту лекції та практичного заняття з дисциплін фахового спрямування (за вибором студента): Історія дизайну, Стилїстика дизайну, Дизайн-проектування тощо.

3. Мета та цілі курсу. Метою вивчення дисципліни є формування компетенцій здобувачів вищої освіти у сфері теорії дизайну візуальних комунікацій для аналізу та проектування об'єктів дизайну; оволодіння теоретичними і методичними засадами науково-педагогічної діяльності у підготовці дизайнерів.

Загальні та фахові компетентності, які здобувач вищої освіти набуде в результаті навчання:

ЗК 1– Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 2 – Здатність проведення проєктного аналізу усіх впливових чинників і складових проектування та формування авторської концепції проєкту.

СК 3 – Здатність розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну та сучасних видів мистецтв.

СК 5– Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки дизайнерів; планування власної науково-педагогічної діяльності.

Здобувачі вищої освіти другого рівня ОП «Дизайн візуальних комунікацій», які засвоїли запланований курс, повинні знати:

За змістовим модулем 1

- класифікацію основних видів дизайну візуальних комунікацій;
- моделі та типи комунікацій, їх функції, базові елементи комунікації;
- загальнокультурні, цивілізаційні, світоглядні, технологічні, онтологічні аспекти у процесі розвитку і трансформації візуальних комунікацій;
- закономірності сприйняття об'єктів дизайну візуальних комунікацій;
- етапи аналізу впливових чинників і складових проєкту;
- методи формування авторської концепції проєкту;
- причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну та сучасних видів мистецтв.

За змістовим модулем 2

- критерії відбору, принципи структурування змісту освітнього курсу у вищій школі;
- міжпредметні зв'язки методики викладання із іншими дисциплінами;
- сучасні інтерактивні методи навчання здобувачів вищої освіти;
- форми організації навчання здобувачів вищої освіти;
- норми, критерії оцінювання знань, умінь здобувачів вищої освіти;

- специфіку застосування новітніх освітніх технологій у вищій школі;
- психологічні особистісні якості викладача ВШ, професійні вимоги до нього.

4. Результати навчання.

Програмні результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою:

РН 2 – Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми.

РН 3 Обирати певну модель поведінки при спілкуванні з представниками інших професійних груп різного рівня.

РН 7 – Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі дизайну.

РН 10 – Критично опрацьовувати художньо-проектний доробок українських і зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методики та технології наукового аналізу для формування авторської концепції, пошуку українського національного стилю.

РН 11 – Визначати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків з урахуванням генезису сучасного художнього процесу в дизайні; мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури.

РН 13 – Обирати оптимальні методи викладання матеріалу студентській аудиторії в межах фахових компетентностей; вміти програмувати, організовувати та здійснювати навчально-методичне забезпечення фахових дисциплін.

Здобувачі вищої освіти другого рівня ОП «Дизайн візуальних комунікацій», які засвоїли запланований курс, повинні уміти:

За змістовим модулем 1

- класифікувати основні види дизайну візуальних комунікацій;
- розрізняти та застосовувати моделі та типи комунікацій, їх функції, базові елементи комунікацій;
- використовувати загальнокультурні, цивілізаційні, світоглядні, технологічні, онтологічні аспекти трансформації візуальних комунікацій у сфері дизайну;
- застосовувати закономірності сприйняття об'єктів дизайну візуальних комунікацій у проєктній діяльності.
- здійснювати аналіз впливових чинників і складових проєкту;
- використовувати сучасні методики та технології наукового аналізу для формування авторської концепції проєкту;
- визначати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків.

За змістовим модулем 2

- аналізувати та впроваджувати у власну діяльність теоретично обґрунтовані положення найсучаснішого педагогічного досвіду;
- застосовувати методи, прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти (бесіди, діалогу, дискусії, мозкової атаки, сюжетно-рольової гри, роботи в групах тощо);
- планувати структуру, зміст, процес організації лекції, практично-семінарського заняття;
- укладати лекційні тексти за передбачуваною схемою, планом;
- створювати план практично-семінарського заняття та сценарій його проведення;

обирати оптимальні форми та методи педагогічної діяльності для навчання дизайнерів

5. Пререквізити Вивчення дисципліни базується на знаннях з таких попередніх дисциплін:

Філософія, Основи проєктної графіки, Історія мистецтва, архітектури та містобудування, Основи композиції та кольорознавства.

6. Обсяг курсу: 4 кредити ЄКТС

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	18
Семінарські заняття	14
Самостійна робота	88
Всього кредитів – 4 кредити ЄКТС	120

Форма проведення занять: лекційні, семінарські заняття, самостійна робота – 3

використанням системи дистанційного навчання Moodle, посилання на курс:
<https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=6703>,

7. Тематика курсу.

Змістовий модуль 1 Теоретичні засади дизайну візуальних комунікацій

Лекція 1. Комунікація та її види. Особливості комунікацій, моделі комунікацій. Типи комунікацій та їх функції. Базові елементи комунікації.

Лекція 2. Роль гештальтпсихології у розумінні візуального сприйняття та розвитку візуалістики. Ключові принципи гештальтсистем – емерджентність, реїфікація, мультистабільність та інваріантність. Гештальт-закони групування об'єктів: близькість, схожість, безперервність, закритість і зв'язок. Компоненти дизайну візуальних комунікацій: колір, форма, тони, текстура, фігура-основа, баланс та ієрархія.

Лекція 3. Загальнокультурні, цивілізаційні, світоглядні, технологічні, онтологічні аспекти у процесі розвитку і трансформації візуальних комунікацій. Візуальний поворот як еволюційний етап переходу від вербальних комунікацій до візуальних. Естетичні проблеми сучасних дизайнерських шкіл та напрямків.

Лекція 4. Комплексний аналіз комунікативного дизайнерського проекту. Методи семіотики, психології, соціології, мистецтвознавства. Семіотичний метод аналізу мови візуальної комунікації. Поняття та структура знаку, види знаків. Денотативний та сигніфікативний зміст знаків. Триєдина сутність знаків: знак – об'єкт – інтерпретатор. Мистецтвознавчий аналіз: формально-стилістичний, культурно-історичний, компаративний, семантико-морфологічний. Психологічний аналіз: колірне сприйняття, асоціативне сприйняття, експресивно-емоційне сприйняття.

Лекція 5. Сучасні мистецькі та дизайнерські практики: медійність, інтертекстуальність, динамічність, соціальна орієнтованість

Семинар 1. Комунікація та її види. Особливості комунікацій. Моделі комунікацій

Теоретична частина

Семинар 2. Ключові принципи та закони гештальтпсихології. Ієрархія і баланс в дизайні візуальних комунікацій.

Семинар 3. Компоненти дизайну візуальних комунікацій: колір, форма, тони, текстура, фігура-основа, баланс та ієрархія. Комплексний аналіз комунікативного дизайнерського проекту.

Рекомендована література до змістового модуля 1

- 1) Батаєва К. В. Соціальна візуалістика і медіа-візуальність : навчальний посібник. Київ: Кондор-Видавництво, 2017. – 344 с.
- 2) Бьорд М. 100 ідей, що змінили мистецтво / пер. з англ. Київ : ArtHuss, 2019. 216 с.
- 3) Денисюк, С. Г. Комунікологія : навчальний посібник. Вінниця :ВНТУ, 2015. — 102 с.
- 4) Квіт, Сергій Масові комунікації: Підручник. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 206 с.
- 5) Куленко М. Я. Графічний дизайн: мистецтво шрифту : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2015. 156 с.
- 6) Куленко М. Я. Основи графічного дизайну : підручник. Київ : Кондор, 2015. 560 с.Лінда С.М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд: Навч. посібник. – Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2010. – 608 с.
- 7) Даниленко В. Я. Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури : монографія. Харків : ХДАДМ; Колорит, 2005. 244 с.
- 8) Даниленко В. Я. Майбутнє європейського дизайну. Харків : Колорит, 2007. 197 с.
- 9) Джефкінс Ф. Реклама / пер. з англ. Київ : Знання, 2001. 456 с.
- 10) Лагода О. Концептуальне підґрунтя проектно-художньої діяльності в умовах сучасності // Регіональний дизайн і освіта: потенціал сучасності : ІІ Всеукр. наук.-практич. конф. : Черкаси : Видавець Вовчок О. Ю., 2017. С. 180–183.
- 11) Поліщук А.А. Теорія та практика графіки. : навч. пос. / Поліщук А.А. –К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. –212 с.
- 12) Adams S. How Design Make Us Think : And Feel and Do Things. Hudson, NY : Princeton Architectural Press, 2021. 256 p.
- 13) Manzini E. Design, When Everybody Designs : An Introduction to Design for Social Innovation / transl. by Rachel Coad. Cambridge, MA : MIT Press, 2015. 256 p. (Design Thinking, Design Theory).
- 14) Papanek V. Design for the Real World : Human Ecology and Social Change. 2nd ed. Chicago :

- Chicago Review Press, 2005. 416 p.
- 15) Shea A. Designing For Social Change : Strategies for Community-Based Graphic Design / il. by Ellen Lupton ; foreword by William Drenttel. Princeton : Princeton Architectural Press, 2012. 160 p. (Design Briefs).
- 16) Smith K., Moriarty S., Barbatsis G., Kenney K. Handbook of Visual Communication Theory, Methods, and Media (Abingdon: Routledge, 03 ноя 2004), accessed 09 ноя 2023 , Routledge Handbooks Online.URL:
<https://www.routledgehandbooks.com/citation?doi=10.4324/9781410611581>

Самостійна робота Змістовий модуль 1
Графічні завдання на вибір студента
(Графічна робота є індивідуальним завданням
і виконується за бажанням здобувача вищої освіти)

- ✓ Місто в природі, а не природа в місті
- ✓ Природа для продовольчої безпеки
- ✓ Гендерна рівність і соціальна інтеграція
- ✓ Економічне відновлення постраждалих від війни громад
- ✓ Енергоефективність та довкілля
- ✓ Безбар'єрність середовища. Шляхи вирішення проблеми

Змістовий модуль 2 Теоретичні та методичні засади навчання та інтегровані підходи до фахової підготовки дизайнерів, планування власної науково-педагогічної діяльності

Лекція 6. Найважливіші аспекти дизайнерської освіти. Розвиток вітчизняної та зарубіжної дизайнерської освіти. Формування освітнього середовища в системі вищої дизайнерської освіти. Поліфункціональна специфічність професійної педагогічної діяльності викладача ЗВО.

Лекція 7. Процес навчання у дизайн-освіті: форми і методи навчання. Складові навчального процесу та їх характеристики: цілі навчання, зміст освіти, методи навчання, організаційні форми навчання, визначення результатів навчання у термінах компетентностей.

Лекція 8. Сучасні форми лекції (проблемні, лекція-візуалізація, лекція прес-конференція. Мультимедійні лекції). Типи організації семінарських занять (модельний семінар, проблемний семінар і пояснювально-ілюстративний семінар).

Лекція 9. Педагогічні технології в сучасній освіті. Предметно-орієнтовані технології навчання дизайнерів. Інноваційні методи навчання. Характерні риси дистанційного навчання. Moodle – віртуальне навчальне середовище або система управління навчальними ресурсами

Семінар 4 Педагогічний дизайн у системі вищої освіти.

Семінар 5 Форми і методи навчання дизайну у закладі вищої освіти.

Семінар 6 Педагогічні технології в сучасній дизайн-освіті.

Семінар 7 Сучасні трансформації професії викладача дизайну у системі вищої освіти.

Самостійна робота

1. Опрацювання інформаційних джерел відповідно до зазначених у програмі тем.
2. Виконання завдань до практичних, семінарських занять.
3. Опрацювання матеріалу, що винесений на самостійне вивчення:
4. Складання конспекту лекції та презентації до неї.
5. Складання конспекту/ сценарію практичного заняття.
6. Підготовка інтерактивних вправ, огляду онлайн ресурсів для проведення

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексєєва С. В. Освітнє середовище підготовки майбутніх дизайнерів до розвитку професійної кар'єри. URL: <https://naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/491>.
2. Види семінарів, вимоги до їх організації та проведення. URL: <https://vseosvita.ua/library/vidi-seminariv-vimogi-do-ih-organizacii-ta-rovedenna-230478.html>
3. Берестова А. Інноваційні технології та методи навчання у професійній освіті. URL: <http://nadoest.com/innovacijni-tehnologiyi-ta-metodi-navchannya-u-profesijnij-osv>.
4. Гречановська О. Сутність та використання кейс-методу в навчально-виховному процесі вищої школи. URL: <http://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/17681/2064.pdf?sequence=3>
5. Інноваційні методи викладання у вищій школі: за ред. д.е.н., проф. Полянської А. С. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. 19 с.
6. Козак Л. В. Кейс-метод у підготовці майбутніх викладачів до інноваційної професійної діяльності. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/33692866.pdf>
7. Козлова Г. М. Методика викладання у вищій школі : Навчальний посібник. Одеса : ОНЕУ, Астропринт, 2014. 200 с.
8. Простакова Ю. В. Дистанційне навчання у вищих навчальних закладах: сучасний стан та перспективи розвитку. URL: <http://e-journals.npu.edu.ua/index.php/ikt/article/view/116>
9. П'янова О. В. «Активні лекції: сутність, види, особливості, перспективи використання в українській вищій школі. URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/19772/1/57.pdf>
10. Типологія сучасних педагогічних технологій URL: https://obdarovanist.at.ua/MetodSkrunka/seminarske_zanjattja_tipologija_suchasnikh_pedagog.pdf

8. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання курсу відбувається за 100-бальною системою. Робота під час семестру складає 60 балів, екзамен (усна відповідь) – складає 40 балів. Додаткові бали можна одержати за участь у науковій роботі кафедри АД: підготовка тез на наукову конференцію – 10 балів, підготовка презентації та виступ на науковому семінарі – 10 балів, виконання графічної роботи за власним бажанням – 10 балів, виконання індивідуальних завдань (рефератів, есе, розробка планів -конспектів занять тощо) – 10 балів, підготовка статті у фаховому збірнику – до 20 балів.
Вимоги до оформлення графічної роботи (за власним бажанням здобувача вищої освіти 3М1)	Графічне завдання у вигляді серії плакатів: соціальна реклама актуальних проблем сьогодення. Склад завдання і особливості оформлення прописано у методичних вказівках до виконання семінарських занять та графічної роботи, які розміщено на сторінці дисципліни у Moodle. Кількість балів: за актуальність та креативність, відповіді на запитання - 10 балів.
Семінарські заняття	На заняттях – виконання загальних для всіх завдань до 7 балів за 1 семінарське заняття. або індивідуальних до 10 балів

Умови допуску до підсумкового контролю	Умова допуску до складання іспиту –виконання всіх передбачених програмою завдань. Мінімально необхідна кількість балів (30)
---	---

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю		Кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади дизайну візуальних комунікацій		
1	Комунікація та її види. Особливості комунікацій, моделі комунікацій.	7
2	Загальнокультурні, цивілізаційні, світоглядні, технологічні, онтологічні аспекти у процесі розвитку і трансформації візуальних комунікацій.	7
3	Компоненти дизайну візуальних комунікацій: колір, форма, тони, текстура, фігура-основа, баланс та ієрархія.	7
4	Комплексний аналіз мови візуальної комунікації.	7
5.	Сучасні мистецькі та дизайнерські практики: медійність, інтертекстуальність, динамічність, соціальна орієнтованість	7
	Самостійна робота Змістовий модуль 1 Графічні завдання на вибір студента	До 10
Змістовий модуль 2.		7
1	Педагогічний дизайн у системі вищої освіти.	7
2	5 Форми і методи навчання дизайну у закладі вищої освіти.	7
3	Педагогічні технології в сучасній дизайн-освіті.	7
4	Сучасні трансформації професії викладача дизайну у системі вищої освіти.	7
	Самостійна робота. Складання конспекту лекції та презентації до неї. Складання конспекту/ сценарію практичного заняття. Підготовка інтерактивних вправ, огляду онлайн ресурсів для проведення практичного заняття.	До 10
	60	

40	

	0...100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

Критерії оцінювання

Бали	Оцінка ECTS	Рівень	Опис критеріїв оцінювання
90–100	A (відмінно)	Високий	Повне розуміння теоретичного матеріалу. Вільне оперування термінами і концептами візуальних комунікацій. Проєкти оригінальні, концептуально обґрунтовані, візуально грамотні.

Бали	Оцінка ECTS	Рівень	Опис критеріїв оцінювання
82–89	B (дуже добре)	Вище середнього	Глибокий аналіз візуальних медіа, врахування контексту, цільової аудиторії. Самостійне критичне мислення та рефлексія. Добре засвоєні ключові поняття та терміни. Проекти з творчим підходом, хоча можливі незначні неточності. Достатній рівень аналітики та аргументації. Активна участь у обговореннях / презентаціях.
75–81	C (добре)	Середній	Основні знання опановані, але з певними прогалинами. Проекти виконані за вимогами, проте без яскравої творчої ідеї або з композиційними помилками. Часткова самостійність у висновках, базовий аналіз.
66–74	D (задовільно)	Нижче середнього	Теоретичний матеріал засвоєний частково. Практичні завдання виконано з помилками, композиційними або змістовними недоліками. Слабке розуміння контексту візуальних комунікацій.
60–65	E (достатньо)	Мінімальний прийнятний	Мінімально прийнятний рівень знань. Практична робота виконана формально, без достатнього обґрунтування. Бракує цілісності, логіки, розуміння мети візуального рішення.
0–59	FX (незадовільно)	Незадовільно	Не продемонстровано розуміння ключових понять. Робота відсутня або містить грубі помилки. Відсутнє обґрунтування, відсутній аналіз. Плагіат, відсутність самостійної роботи.

9. Політики курсу. У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі всіх видів навчальної роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів (30), він не допускається до складання диференційованого заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»»](#). До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до [«Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення практичних та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів.

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проектах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, авторські свідоцтва за напрямами курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні контрольних та графічних робіт (принципи описані у [Кодексі академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка»](#)). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.